

ESATE TAS PAMATAS, ANT KURIO YRA VILTIES STATYTI

**Naftininkų profesinės sąjungos tarybos pirmininkė
Virginija Vilimienė**

PIRMIEJI ŽODŽIAI, kuriuos norisi panaudoti apibendrinant pastaruosius mūsų darbo metus, tai – NUOLATINĖ ĮTAMPA ir STRESAS dėl permanentiškai vykstančių derybų su darbdavio atstovais. Deja, vis dar tebeveikia ir papildomas streso šaltinis – kai kurie mūsų kolegos. Pagyrų ir dėkingumo mes ir šiaip nelaukiame, - juk dirbame ne dėl jų. Tačiau negalime sutikti, kad mūsų darbai būtų nepagrįstai menkinami, mes patys - žeminami... Žodžiu, ir šie metai yra labai sunkūs, bet apie tai nesiplėsiu, o kalbėsiu apie atliktus darbus.

Jau turbūt nieko nenustebinsiu sakydama, jog su vadovybe nuolat vyksta derybos, - kitaip jau, greičiausiai, ir nebus. Stebime, kaip yra vykdoma kolektyvinė sutartis, tuo pat metu vyksta derybos dėl naujosios. Be to, ir įvairūs pertvarkymai bei reorganizacijos nepalieka mūsų gamyklos, dėl to nuolat su vadovybe

susitikame konsultuotis. Antra vertus, vykstant globalizacijos procesams, agresyviai kapitalo spaudimui, stabilumo tikėtis turbūt ir neverta. Todėl būtina organizuotis ir būti vieningiems ne tik gamyklos, regiono ar nacionaliniu mastu, bet ir tarptautiniu. Kaip tik todėl ir dėjome visas pastangas, kad laimėtume finansavimą tarptautiniam projektui, kuris, tikimės, padės mums koncerne PKN ORLEN įkurti Europos darbo tarybą. Ši institucija turėtų pagelbėti mums telkti jėgas koncerno mastu, nes centrinė vadovybė Lenkijoje vis labiau ignoruoja mūsų, visų darbuotojų, interesus.

Vėl įvyko kai kurių etatų mažinimas. Pernai pagrindinėje ir antrinėje įmonėse atleista apie 80 darbuotojų, kiek mažiau nei planuota, nes konsultacijose su darbdaviu tiesiog kaunamės dėl kiekvieno savo nario.

Labai noriu padėkoti daugumai profesinės sąjun-

gos tarybos narių-darbuotojų atstovų savo padalinuose, kuriems esu labai dėkinga už jų kasdieninį darbą profesinės sąjungos labui. Jūs - tie, kurie padėdate eiti į priekį, esate tas pamatas, ant kurio yra vilties statyti, kurti, gerinti, tobulinti.

Sutartinai veikdami kartu sukūrėme stabilią organizaciją, skaidrią struktūrą, išmokome dirbti komandoje, kas derybose yra labai svarbu.

Kalbant apie derybas noriu pasidžiaugti ir mūsų (mano ir teisininko Ramūno), - pagrindinių derybininkų, komanda, kuriai tenka labai didelė atsakomybė derantis dėl svarbiausio dokumento – kolektyvinės sutarties. Esame ir teoriškai mokęsi derybinio meno ir, žinoma, išbandome tai praktikoje beveik kasdien. Labai svarbu derybose suprasti vienas kitą iš pusės žodžio ir dirbti išvien. Negalio nepaminėti kito svarbaus komandos nario – buhalterės Birutės. Kai mes su Ramūnu dalyvaujame derybose, ji nudirba už mus tuo tarpu reikalingus darbus: konsultuoja, atsako į laiškus, parengia raštus. Niekada nesu girdėjusi, kad kuris nors iš jų pasakytų, jog tai – ne mano darbas. Todėl Ramūnas – ne tik teisininkas, o Birutė – ne tik buhalterė. Esame daugelio metų patirties išstobulintas darniai dirbantis "mechanizmas".

Naujais atskaitiniais metais linkius mums visiems susitelkimo, tolerancijos ir prasmingų darbų!

Parengtas kolektyvinės sutarties projektas

2015 metų spalį prasidėjo derybos dėl naujos AB „ORLEN Lietuva“ kolektyvinės sutarties. Šiuo metu jau yra parengtas jos projektas, jam balandžio 15 d. pritarė Naftininkų profesinės sąjungos taryba. Dar laukiama koncerno PKN ORLEN valdybos pritarimo.

DERYBOS UŽSITĖSĖ

Derybos strigo šalims nesutariant dėl darbo grafikų sudarymo principų. Kilo sunkumų ir profesinei sąjungai laikantis tvirtos pozicijos dėl atlyginimų didinimo arba bent jau dėl vienkartinės išmokos. Tam Naftininkų profesinė sąjunga derybose pasitelkė ir finansų analitikų paslaugas.

Antra vertus, procesą ilgina ir labai sudėtingos procedūros, nes bendrovės vadovybė visus klausimus ir sprendimus turi derinti su koncernu PKN ORLEN. Kaip tyčia, Lenkijoje pasikeitė šalies politinė valdžia, kurį į valstybės valdomo koncerno valdybą delegavo naujas asmenis. O šiems reikėjo laiko susipažinti su situacija, atlikti įvairias analizes ir pan.

Nepaisant užsitęsusių derybų, pasak Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkės Virginijos Vilimienės, darbuotojų atstovai savo pozicijų ne tik kad neapleido, bet net išsiderėdavo palankesnių sąlygų. Kadangi

derybininkai ir profesinės sąjungos tarybos nariai yra pasirašę konfidencialumo sutartį, derybų eigoje susitarimų detalės nebuvo atskleidžiamos.

PERIPETIJOS, SUSIDARIUSIOS DĖL DARBO GRAFIKŲ TVARKOS

Kaip jau minėta, derybos dėl kolektyvinės sutarties ilgai užtruko ir dėl niekaip nesuderinamų pozicijų, susijusių su darbo grafikai. Balandžio 17 d. suėjo lygiai metai, kai AB „ORLEN Lietuva“ atstovai informavo Naftininkų profesinę sąjungą, kad planuojama keisti darbo grafikų tvarką gamybinių padalinių darbuotojams. Nuo metams sudaromų darbo grafikų ketinta pereiti prie mėnesinių, pritaikytų individualiai kiekvienam darbuotojui. Darbdavys planavo organizuoti darbą pagal individualius darbo grafikus nuo 2015 m. birželio 1 d., tačiau, profesinei sąjungai nepritarus, to nepadarė. Vis dėlto nuo 2016 m. sausio 1 d. bendrovė jau nepaisė profesinės sąjungos nepritarimo ir įvedė indi-

vidualius darbo grafikus.

Darbuotojų atstovai nuolat įtikinėjo administraciją, kad toks darbo organizavimas yra neteisingas, netolygus, darbuotojai negali planuoti savo laisvalaikio ir pan. Pagaliau profesinei sąjungai pavyko susitarti, ir nuo kovo 1 d. buvo suderinti standartiniai darbo grafikai keturiomis pamainomis dirbantiems darbuotojams. Rodos, problemų nebeturėtų kilti, tačiau nesklaidumų vis tiek neišvengiama. Darbdavio atstovai organizuoja darbą su minimaliais viršvalandžiais, o darbuotojai dėl to praranda galimybę uždirbti daugiau.

Be to, kovo mėnesio darbo grafikuose, kurie buvo suderinti su profesine sąjunga, nurodytas darbo valandų skaičius, viršijantis nustatytą darbo laiko normą. Siekiant sumažinti viršvalandinį darbą padalinio vadovai vietoj grafike numatyto darbo laiko darbuotojams nustatė poilsio dienas. Todėl profesinė sąjunga bandė susitarti su darbdaviu, kad už suteiktas poilsio dienas darbuotojams būtų sumokėtas vidutinis darbo užmokestis. Tuo tikslu padalinuose buvo renkami darbuotojų parašai. Tačiau vadovybė atsisakė mokėti už nedirbtas pamainas, kadangi, jos nuomone, tam nėra pagrindo.

Dėl to, kad padalinių vadovai koregavo darbo grafikus nesuderinę su profesine sąjunga, buvo kreiptasi į Valstybinę darbo inspekciją (VDI). Kadangi teritorinis VDI padalinys čia nežvelgė pažeidimo, šis sprendimas buvo apskųstas LR Vyriausiajam darbo inspektoriui. Atsakymo profesinė sąjunga kol kas nėra gavusi.

Kovo 31 d. įvykusiame Naftininkų profesinės sąjungos tarybos susitikime su bendrovės generaliniu direktoriumi Ireneusz Fafara buvo nuspręsta iki balandžio 20 d. derybas pabaigti, o kolektyvinės sutarties galiojimas pratęstas iki balandžio 30 d.

PRAŠOME SKIRTI NAFTININKŲ PROFESINEI SĄJUNGAI 2 PROC. PARAMOS NUO PERNAI SUMOKĖTO GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESĖIO.

Prašymą dėl paramos skyrimo galite pateikti tiek per e-bankininkystės sistemą, tiek paštu. Svarbu tai padaryti iki gegužės 2 d.

Lengviausias ir patogiausias būdas skirti šią paramą – internetu. Užtruksite vos kelias minutes pildydami FR0512 formą, kurią rasite prisijungę prie Valstybinės mokesčių inspekcijos sukurtos nuorodos deklaravimas.vmi.lt.

Naftininkų profesinės sąjungos įmonės kodas: 167209442

Jei kiltų klausimų ar neaiškumų, skambinkite tel. nr. 2377

DĖKOJAME!

„JEIGU NE PROFESINĖ SĄJUNGA, – NIEKO NEBŪTUME GAVĘ“

BALANDŽIO 1 d. UAB „EMAS“ teritorijos ir patalpų priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų, anksčiau dirbusių panaikintoje UAB „Paslaugos tau“, vyresniąją profesinės sąjungos atstovė perrinkta Roma Gulbinienė. Pirmą kartą Roma UAB „Paslaugos tau“ profesinės sąjungos lydere buvo išrinkta 2012 metais, tada ji poste pakeitė Rimutę Galinauskienę.

Septynerius metus gyvavusi antrinė AB „ORLEN Lietuva“ įmonė „Paslaugos tau“ panaikinta 2015 m., ir nuo spalio mėnesio joje dirbę žmonės perkelti į UAB „EMAS“. Iki tol nuo 2015 m. pradžios darbuotojai dirbo be anksčiau mokėtų 20 proc. priedų prie darbo užmokesčio, nes kolektyvinės sutarties galiojimas buvo pasibaigęs, o derybos dėl naujos sutarties strigo. 2014 m. spalio mėnesį Naftininkų profesinė sąjunga pradėjo derėtis su „Paslaugos tau“ administracija dėl naujos kolektyvinės sutarties redakcijos, įsigaliosiančios 2015 m. sausio 1 d. Tačiau darbdavio atstovai atsisakė įsipareigoti darbuotojams mokėti minėtą priedą, o darbuotojų susirinkimuose dėl kolektyvinės sutarties net du kartus nepritarta jos projektui.

Pasak R. Gulbinienės, reorganizavus bendrovę teritorijos ir patalpų priežiūros paslaugas teikiantys darbuotojai lengviau atsikvėpė. Tiesa,

teko atleisti keletą darbuotojų, tačiau jie pagal administracijos ir Naftininkų profesinės sąjungos susitarimą gavo išeitines išmokas. „Buvo perskaičiuoti priežiūros plotai, jie buvo suvienodinti, žodžiu, pasiekėme, kad būtų įgyvendintas profesinės sąjungos teiktas pasiūlymas, kuris palankesnis darbuotojams, - sako profesinės sąjungos lyderė. - Juolab kad visi darbuotojai gauna iki 15 proc. priedą, kaip numatyta UAB „EMAS“ kolektyvinėje sutartyje“.

Įvykus reorganizacijai profesinei sąjungai reikėjo susitarti dėl kriterijų, pagal kuriuos būtų mokama priemoka buvusiems įmonės „Paslaugos tau“ darbuotojams. Derybos dėl nuostatų pakeitimo truko apie 4 mėnesius, tačiau profesinei sąjungai pavyko susitarti dėl darbuotojams palankių sąlygų.

„Jeigu ne profesinė sąjunga, nieko nebūtume gavę, niekas nebūtų sukę dėl mūsų galvos. Esame labai dėkingi Virginijai ir Ramūnui. Tik galima, kad mes, profesinės sąjungos nariai, mokame

mokestį, o iškovojimais naudojasi visi“, - sako Roma Gulbinienė, vyresnioji Naftininkų profesinės sąjungos atstovė.

Beje, profesinė sąjunga dar gruodį pateikė bendrovės „EMAS“ valdybai pageidavimą, kad visiems darbuotojams būtų išmokėta vienkartinė išmoka, nes visus metus dirbta pelningai. Tačiau valdyba vis atidėdavo šio klausimo svarstymą, nes esą bendrovei buvo ieškomas naujas vadovas. Nuo balandžio 1 d. direktoriaus pareigas

pradėjo eiti Jaroslav Przekwas, todėl profesinė sąjunga tikisi, jog vienkartinę išmoką klausimą pavyks išspręsti artimiausiu metu. Pirmasis susitikimas su naujuoju vadovu numatytas dar balandžio mėn.

Nuotraukoje: 2015 m. su tuometiniu UAB „EMAS“ direktoriumi A. Griškevičiumi pasirašant kolektyvinę sutartį.

Tarptautiniai projektai

Naftininkų profesinė sąjunga siekia PKN ORLEN koncernu įsteigti Europos darbo tarybą, todėl inicijavo ir parengė projektą bei gavo jam finansavimą iš ES fondų. Projekto „Svarstymas ir konsultavimasis = veiksmas“ partneriai: Kroatijos naftos pramonės profesinė sąjunga, Visos Lenkijos naftos, kasybos ir dujų inžinerijos profesinė sąjunga ir Rumunijos dujų profesinių sąjungų federacija.

Projektu siekiama įgyti daugiau žinių apie Europos darbo tarybos steigimą ir veiklą, keistis patirtimi tarp profesinių sąjungų ES lygmeniu ir pagerinti veiksmų planus pagal esamas Europos darbo tarybas. Iki metų pabaigos įvyks šeši renginiai, penki iš jų – mokymai. Sausį Vilniuje įvyko įvadinis projekto rengėjų ir dalyvių susitikimas (nuotr.)

Viena mokymų sesija įvyks birželio 16-17 dienomis Telšių rajone, kur ekspertai iš Danijos 20 Naftininkų profesinės sąjungos atstovų supažindins su Europos

darbo tarybų steigimo ir veiklos subtilybėmis.

Beje, Naftininkų profesinė sąjunga kaip partnerė dalyvauja ir kitame tarptautiniame projekte, kurio vykdytoja – Lenkijos naftos, kasybos ir dujų inžinerijos

profesinė sąjunga. Projektas susijęs su komandiruojamų darbuotojų problemomis bei direktyvoms 96/71/EB vykdymu. Atstovai iš penkių šalių į pirmąjį projekto susitikimą rinksis Sofijoje gegužės 5 d.

Trumpai

VILKINAMOS DERYBOS

2003 m. profesinės sąjungos įsteigta Naftininkų kredito unija iki šiol gyvuoja be kolektyvinės sutarties. Vienos iš sėkmingiausiai Lietuvoje veiklą vykdančių unijų darbuotojai, atstovaujami Naftininkų profesinės sąjungos, kolektyvinės sutarties projektą parengė dar prieš metus. Deja, unijos valdyba, kurios nariai, beje, taip pat priklauso profesinei sąjungai, nutraukia derybas tik prasidėjusias arba delsia jas pradėti apskritai. Artimiausiu metu derybas dėl Naftininkų kredito unijos kolektyvinės sutarties bus siekiama atnaujinti.

MOKYMAI

Kovo 17-18 dienomis Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos (LPPSF) rengtuose mokymuose profesinių sąjungų aktyvui dalyvavo ir keli Naftininkų profesinės sąjungos atstovai: Romutė Gulbinienė, Valdemaras Stelmokas, Rimas Šetkus.

LPPSF pirmininkas Juozas Neverauskas pristatė teisės aktus, reglamentuojančius profesinių sąjungų veiklą, kolektyvinės sutarties projekto rengimo bei derybų dėl jos aspektus. Lektorius Romas Turonis pasakojo apie darbuotojų atstovavimą, LPPSF pirmininko pavaduotoja Dalia Jakutavičė dalinosi patirtimi, kaip organizuoti įmonės profesinės sąjungos veiklą, LPPSF finansininkas Darius Daukantas konsultavo, kokią informaciją apie įmonės finansus būtina žinoti prieš kolektyvines derybas, ir kur ją galima gauti.

NAUJAS TARYBOS NARYS

2016 m. balandžio mėnesį ketveriems metams Šiluminės elektrinės elektros cecho operatyvinio baro profesinės sąjungos narių vyresniuoju atstovu išrinktas Rimantas Bingelis (nuotr.). Rimantas aktyviai dalyvavo tarybos posėdžiuose, rūpestingai pavadavo išėjusį vyresnįjį profesinės sąjungos atstovą Antaną Valicką.

DAR VIENAS ATLEIDIMAS

Kovo 21 d. įvyko bendrovės „ORLEN Lietuva“ ir Naftininkų profesinės sąjungos atstovų susitikimas-konsultacijos dėl neigiamų pasekmių darbuotojams sušvelninimo pertvarkant darbo organizavimą buhalterijoje. Planuojama atsisakyti 1 darbo vietos, taip esą siekiant efektyviau panaudoti darbuotojų darbo laiką. Teikiant įspėjimą dėl numatomo darbo sutarties nutraukimo bus vadovaujama darbuotojų kvalifikacijos palyginimu, atliktu taikant su profesine sąjungą suderintus palyginimo kriterijus. Darbuotojų atstovų nuomone, nustatyti vertinimo kriterijai yra priimtini ir tinkami atlikti vertinimo procesą.

SOLIDARIZAVOSI SU MOKYTOJAIŠ

Naftininkų profesinė sąjunga viena pirmųjų išreiškė palaikymą vasario-kovo mėnesiais streikavusiems šalies pedagogams. Švietimo ir mokslo ministerijai bei streikus organizuojančioms profesinėms sąjungoms

adresuotame rašte buvo teigiama: „Streikas yra viena socialinio dialogo formų. Tai – kraštutinė priemonė, tačiau Vyriausybei vengiant spręsti įsisenėjusias problemas dėl švietimo darbuotojų atlyginimų, streikas yra vienintelis būdas apginti savo ekonominius ir socialinius interesus“.

Vieną kartą...

Beždžionės iš tikrųjų moka kalbėti, bet tyli, kad jų nepriverstų dirbti.

– Taip nenoriu namo, ten dar pamokas daryti! - skundėsi mama, eidama iš darbo.

Užtenką kartą užmigti darbe, ir visiems laikams prarasi galimybę miegoti nemokamai.

Noriu dirbti 24 val. per parą. 7 dienas per savaitę. Dvi savaites per metus.

Užuot kritikavę valdžios darbą, imkit ir patys pabandykit!

– Gerai, leiskit pabandyti.

– Aaa, o tai - jau kvietimas nuversti valdžią!